

Lista 3 zadanie 2

Krystian Grabowski

Treść:

2. (2pkt) Przeanalizuj następujący algorytm oparty na strategii dziel i zwyciężaj jednoczesnego znajdowania maksimum i minimum w zbiorze $S = \{a_1, \dots, a_n\}$:

```
Procedure MaxMin(S:set)
  if  $|S| = 1$  then return  $\{a_1, a_1\}$ 
  else
    if  $|S| = 2$  then return  $(\max(a_1, a_2), \min(a_1, a_2))$ 
    else
      podziel S na dwa równoliczne (z dokładnością do jednego elementu) podzbiory  $S_1, S_2$ 
       $(\max1, \min1) \leftarrow \text{MaxMin}(S_1)$ 
       $(\max2, \min2) \leftarrow \text{MaxMin}(S_2)$ 
      return  $(\max(\max1, \max2), \min(\min1, \min2))$ 
```

UWAGA: Operacja **return** $(\max(a_1, a_2), \min(a_1, a_2))$ wykonuje jedno porównanie.

- Jak pokażemy na jednym z wykładów każdy algorytm dla tego problemu, który na elementach zbioru wykonuje jedynie operacje porównania, musi wykonać co najmniej $\lceil \frac{3}{2}n - 2 \rceil$ porównań. Dla jakich danych powyższy algorytm wykonuje tyle porównań? Podaj wzorem wszystkie takie wartości.
- Jak bardzo może różnić się liczba porównań wykonywanych przez algorytm od dolnej granicy?
- Popraw algorytm, tak by osiągał on tę granicę dla każdej wartości n ?

Dla jakich wartości się psuje?

Lemat 1

Algorytm wykonuje założoną liczbę porównań dla wartości $2^k - 1, 2^k, 2^k + 1$.

Dowód indukcyjny Lematu 1

- Podstawa

Dla $k = 0$ otrzymamy wartości 0, 1 oraz 2. Dla 0 algorytm wykona 0 porównań. Dla 1 algorytm wykona również 0 porównań. Dla 2 natomiast wykona 1 porównanie. Stąd podstawa indukcji spełniona.

- Krok

Założmy, że dla każdego $k - 1$ lemat 1 jest prawdziwy. Zobaczmy co się dzieje dla wartości k . Rozpatrując zbiór o liczności 2^k wiemy, że algorytm podzieli go na dwa równoliczne (z dokładnością co do jednego) podzbiory. Stąd zbiory liczące 2^k elementów podzielimy na dwa zbiory liczące 2^{k-1} elementów. Z założenia indukcyjnego algorytm wykona zakładaną liczbę porównań dla tych zbiorów. Podobnie będzie w przypadku $2^k - 1$ oraz $2^k + 1$. Podczas dzielenia $2^k - 1$ na podzbiory otrzymamy podzbiór o wielkości

2^{k-1} oraz $2^{k-1} - 1$. A podczas dzielenia $2^k + 1$ zbiory o liczności $2^{k-1} + 1$ i 2^{k-1} . Dla obydwu przypadków z założenia indukcyjnego możemy stwierdzić, że algorytm wykona dla nich założoną liczbę porównań. Podsumowując dla:

Dla 2^k

$$2 * \lceil \frac{3}{2} * 2^{k-1} - 2 \rceil + 2 =$$

2^{k-1} parzyste więc możemy usunąć sufit, bo $(3 * \textit{parzysta})$ podzieli się przez 2 bez reszty.

$$\frac{3}{2} * 2^k - 4 + 2 =$$

$$\frac{3}{2} * 2^k - 2$$

Dla $2^k - 1$

$$\lceil \frac{3}{2} * (2^{k-1} - 1) - 2 \rceil + \lceil \frac{3}{2} * 2^{k-1} - 2 \rceil + 2 =$$

$$\lceil \frac{3}{2} * 2^{k-1} - 3\frac{1}{2} \rceil + \frac{3}{2} * 2^{k-1} =$$

$$\frac{3}{2} * 2^{k-1} + \frac{3}{2} * 2^{k-1} - 3 =$$

$$\frac{3}{2} * 2^k - 3$$

Dla $2^k + 1$

$$\lceil \frac{3}{2} * (2^{k-1} + 1) - 2 \rceil + \lceil \frac{3}{2} * 2^{k-1} - 2 \rceil + 2 =$$

$$\lceil \frac{3}{2} * 2^{k-1} - \frac{1}{2} \rceil + \frac{3}{2} * 2^{k-1} =$$

$$\frac{3}{2} * 2^{k-1} + \frac{3}{2} * 2^{k-1} =$$

$$\frac{3}{2} * 2^k$$

Jeśli wiemy, że dla potęg $k - 1$ osiągamy oczekiwaną liczbę porównań to jak widać w powyższych równaniach dla $2^k (+/-1)$ otrzymamy po scaleniu takie wartości jakie powinniśmy otrzymać według wzoru, czyli $\lceil \frac{3}{2}n - 2 \rceil$.

Algorytm nie wykonuje założonej liczby porównań jeśli liczność naszego zbioru jest różna od $2^k - 1, 2^k, 2^k + 1$, wtedy nasz algorytm wykona więcej porównań. Niech n będzie licznoscią zbioru. Gdy n jest liczbą parzystą różną od potęg 2, to w binarnej

reprezentacji musi mieć conajmniej dwie jedynki (jedną przy pierwszym $2^k \leq n$, a drugą na mniej znaczącym bicie). Stąd, przy dzieleniu przez 2, które jest przesuwaniem binarnej reprezentacji w prawo, otrzymamy w którymś kroku dwa zbiory o nieparzystej liczbie elementów. W takiej sytuacji możemy oszacować koszt znalezienia min i max dla tych dwóch zbiorów.

Przypadek 1

$(n - \text{parzyste}, \frac{n}{2} - \text{nieparzyste})$

$$2 * \lceil \frac{3}{2} * \frac{n}{2} - 2 \rceil + 2 =$$

Wiemy, że $\frac{n}{2}$ jest nieparzyste, stąd też pomnożone przez $\frac{3}{2}$ da nam ułamek, który zostanie zaokrąglony w górę (dokładnie dodamy $\frac{1}{2}$). Stąd możemy od razu dodać $\frac{1}{2}$

$$2 * (\frac{3}{2} * \frac{n}{2} - 1.5) + 2 =$$

$$\frac{3}{2} * n - 3 + 2 =$$

$$\frac{3}{2} * n - 1$$

Więc jak widać w przypadku parzystej liczby nie będącej potęgą dwójki wykonamy conajmniej 1 porównanie więcej. Do rozpatrzenia mamy jeszcze drugi przypadek, gdy n jest nieparzyste.

Przypadek 2

$(n - \text{nieparzyste})$

W tym przypadku dzieląc zbiór o nieparzystej liczbie elementów otrzymamy dwa podzbiory. Jeden o liczności parzystej, drugi nieparzystej. Tu również możemy spojrzeć na binarną reprezentację naszego n. Skoro jest nieparzyste to na najmniej znaczącym bicie ma 1. Wiemy, że nie jest to $2^k + 1$ stąd oprócz najmniej znaczącego bitu oraz tego o największej wadze musi być zapalony jeszcze conajmniej jeden inny. Możemy z tego wywnioskować, że otrzymany zbiór parzysty nie jest potęgą dwójki(+1), a w takim wypadku przy liczeniu min i max dla niego wykonamy minimum jedno porównanie więcej. Dodatkowo wywołamy się rekurencyjnie znów na zbiorze nieparzystym co w dalszych krokach wygrenażuje dodatkowe porównania. Dlatego też w przypadku 2 również nie możemy liczyć na założoną liczbę porównań.

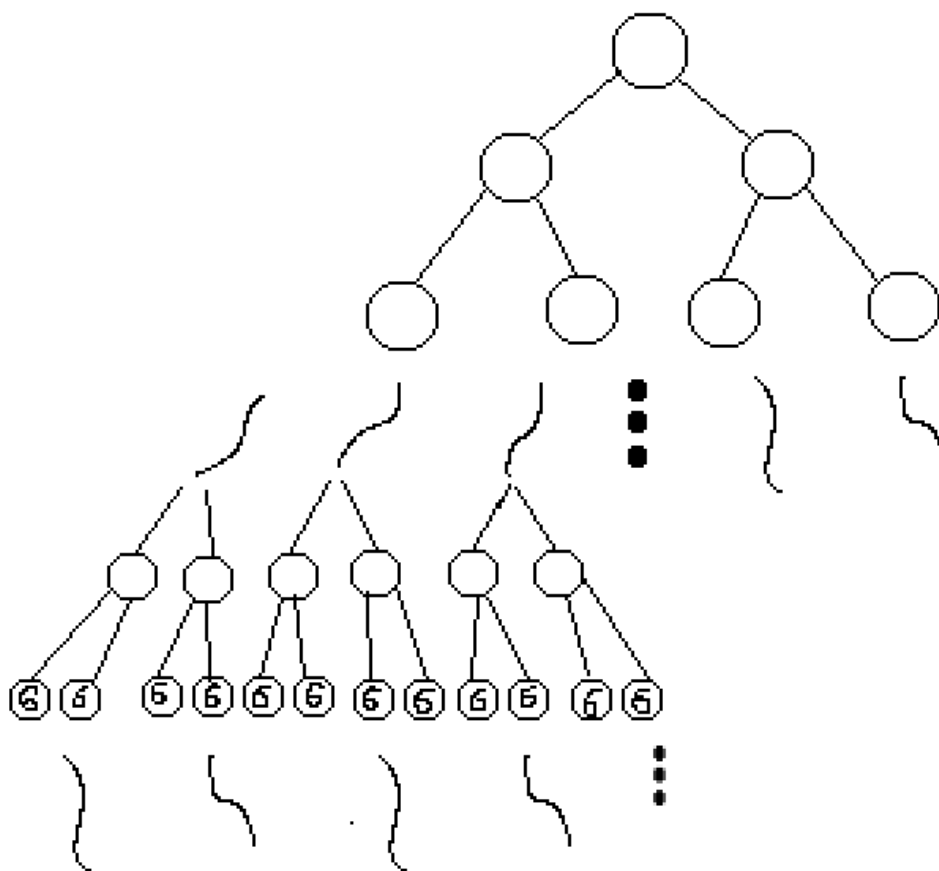
Ile więcej porównań może wykonać przedstawiony algorytm?

Rozpiszę kilka początkowych wartości n. Określę jaką powinny osiągać ilość porównań oraz jaką mają w rzeczywistości.

Tabela 1.1

n	Oczekiwana	Rzeczywista
1	0	0
2	1	1
3	3	3
4	4	4
5	6	6
6	7	8

Jak widać wartość 6 jest pierwszą wartością przy której zakładana liczba porównań nie zgadza się z rzeczywistą. Możemy przedstawić działanie naszego algorytmu jako drzewo binarne. W drzewie tym na pewnym poziomie mamy same 6, czyli najmniejszy przypadek dla którego otrzymujemy niepoprawną liczbę porównań.

Rysunek 1.1

Taki przypadek(6) podzieli się jeszcze na dwa zbiory 3 elementowe oraz na 1 i 2 elementowe. Podczas każdego wywołania algorytmu dla wartości 6(zbiór licznosci 6) dodamy pewną nadmiarową liczbę porównań. Od jakiej wartości musimy zacząć, aby otrzymać drzewo przedstawione na rysunku? Wiemy, że w każdym kroku

dzielimy zbiór na dwa równoliczne zbiory. Stąd, aby otrzymać 2^k szóstek nasze n musi być równe $2^k * 6$. W każdym kroku podziału podzielimy nasze n przez 2, aż zostaną same wartości 6 i będzie ich 2^k . Czyli patrząc względem n wywołamy się $\frac{n}{6}$ razy na zbiorach o liczności 6 i jak wiemy z *Tabela 1.1* w każdym takim wywołaniu wykonamy jedno nadmiarowe porównanie. Stąd widać, że dla takiego przypadku jest co najmniej $\frac{n}{6}$ więcej porównań. Z drugiej strony jeśli istniałby jakikolwiek inny przykład, który generuje większą liczbę porównań, to wiemy że porównań nie może być nigdy więcej niż węzłów w drzewie. Liczba węzłów w takim drzewie wyraża się następującym wzorem:

$$\sum_{i=0}^{\log_2 n} 2^i = 2^{\log_2 n + 1} - 1 < 2n$$

Na każdym z poziomów, których jest logarytmicznie wiele dodajemy 2^i wierzchołków. Patrząc binarnie wstawiamy jedynek od 0 do $\log_2 n$ pozycji co jest równe $2^{\log_2 n + 1} - 1$, a to będzie zawsze mniejsze od $2n$. Chociażby dlatego, że nasze n pomnożone razy dwa przesunie się binarnie w lewo o 1 i będzie miało jedynkę na pozycji $\log_2 n + 1$, a $2^{\log_2 n + 1} - 1$ pierwszą jedynkę będzie miało na pozycji $\log_2 n + 1$ (patrząc od najmniej znaczącego bitu). Finalnie takich dodatkowych porównań będzie maksymalnie liniowo wiele.

Poprawa algorytmu

Algorytm, który zaproponuję wykorzystuje spostrzeżenia z punktu 1. Algorytm psut się gdy:

- dzieliłmy zbiór o parzystej liczbie elementów na dwa równoliczne zbiory o nieparzystej liczbie elementów.
- dzieliłmy zbiór o nieparzystej liczbie elementów na dwa zbiory równoliczne co do jednego elementu (jeden parzysty drugi nieparzysty).

Wprowadzając następujące poprawki:

- Gdy n , w danym kroku jest parzyste a po podzieleniu na dwa zbiory równoliczne owe zbiory mają nieparzystą liczbę elementów, to przenosimy jeden z elementów do drugiego zbioru. W ten sposób otrzymamy dwa zbiory o parzystej liczbie elementów.
- Gdy n jest nieparzyste możemy oddzielić jeden element ze zbioru i wywołać się na zbiorze o parzystej liczbie elementów. Jak pokażę poniżej nie wpłynie to na założoną liczbę porównań.
- w pozostałych przypadkach działamy tak samo jak w algorytmie przedstawionym w treści zadania.

Indukcyjny dowód wykonywania założonej liczby porównań poniżej

- Podstawa

Za podstawę może posłużyć tabelka podobna do *tabela 1.1*, w której są rozpisane pierwsze przypadki.

n	Oczekiwana	Rzeczywista
1	0	0
2	1	1
3	3	3
4	4	4
5	6	6
6	7	7

Więc jak widać podstawa indukcji jest spełniona.

- Krok indukcyjny

W kroku indukcyjnym musimy rozpatrzyć 3 przypadki:

- (n -parzyste, $\frac{n}{2}$ - nieparzyste)

$$T(n) = T\left(\frac{n+2}{2}\right) + T\left(\frac{n-2}{2}\right) + 2 =$$

$$\left\lceil \frac{3 * (n+2)}{4} - 2 \right\rceil + \left\lceil \frac{3 * (n-2)}{4} - 2 \right\rceil + 2 =$$

n jest liczbą podzielną przez 2, a $\frac{n}{2}$ już nie jest. Skoro tak to $\frac{n+2}{2}$ będzie już parzyste i podzieli się bez reszty przez 4. Stąd usuwam sufit.

$$\frac{3 * (n+2)}{4} + \frac{3 * (n-2)}{4} - 2 =$$

$$\frac{3n+6}{4} + \frac{3n-6}{4} - 2 =$$

$$\frac{6n}{4} - 2 = \frac{3}{2}n - 2$$

- (n -nieparzyste)

$$T(n) = T(n-1) + T(1) + 2 =$$

$$\left\lceil \frac{3(n-1)}{2} - 2 \right\rceil + 0 + 2 =$$

Skoro n nieparzyste to $n-1$ parzyste i $3(n-1)$ będzie podzielne przez 2 bez reszty (np * p), stąd usuwam sufit.

$$\frac{3(n-1)}{2} = \frac{3}{2}n - \frac{3}{2}$$

Wiemy, że 3 razy liczba nieparzysta, będzie liczbą nieparzystą, czyli niepodzielną przez 2. Jeśli odejmiemy $\frac{3}{2}$ to otrzymamy liczbę całkowitą. Stąd odjęcie od niej $\frac{1}{2}$ i wzięcie sufitu z całości nie zmieni wyniku więc finalnie mogą zapisać:

$$\lceil \frac{3}{2}n - 2 \rceil$$

o (n -parzyste, $\frac{n}{2}$ - parzyste)

$$T(n) = 2 * T(\frac{n}{2}) + 2 =$$

$$2 * \lceil \frac{3n}{4} - 2 \rceil + 2 =$$

$\frac{3n}{4}$ będzie podzielne bez reszty przez 4, stąd usuwam sufit.

$$\frac{3n}{2} - 2$$

```
def MaxMin2(S:set)
    if len(S) == 1: return (S[0], S[0])
    if len(S) == 2: return (max(S[0], S[1]), min(S[0], S[1]))
    else:
        if n % 2 == 1:
            S1 = pierwszy element z S
            S2 = pozostałe elementy z S
        if n % 2 == 0 and (n / 2) % 2 == 0:
            S1 = połowa elementów z S
            S2 = druga połowa elementów z S
        if n % 2 == 0 and (n / 2) % 2 == 1:
            S1 = połowa elementów z S oraz element (n/2+1)
            S2 = pozostałe elementy z S
        (s1Max, s1Min) = MinMax2(S1)
        (s2Max, s2Min) = MinMax2(S2)
        return (max(s1Max, s2Max), min(s1Min, s2Min))
```